

Hannu Komulainen

Miten Jumala asemoituisi tähän pelkojen maailmaan? Jesajan viesti sieltä kaukaa:

Hyljeksitty hän oli, ihmisten torjuma,
kipujen mies, sairauden tuttava,
josta kaikki käänsivät katseensa pois.
Halveksittu hän oli, me emme häntä minään pitäneet.
Ja kuitenkin: hän kantoi meidän kipumme,
otti taakakseen meidän sairautemme. (Jes. 53:3–4)

Paavon pirttiin tuohon taakse tulee harvoin terveitä ihmisiä. Mutta tervekin joutuu kumartumaan ovesta astuessaan. Jumalan siunaus ja lahjojen vastaanottaminen vaatii nöyrää ja Jumalan eteen kumartuvaa sydäntä.

Isäni Veikko, asutustilallinen, oli kävellä könkännyt kumarassa jo pitempäänkin, kun hän joskus 1980-luvulla astui äitini Helmin kanssa tuonne pirttiin. Tuohon kuluneelle penkille ikkunan viereen hän istuutui äidin ja minun väliin. Kuvassa kasvot kertovat sanattomasta sisäisestä kärsimyksestä ja masennuksesta. Ilme oli sama vuosia. Kotona kasvoilta näkyi yhtä paljon myös vihaa ja kiukkua. Isä hymyili, kun tuli vieraita tai tapahtui

erittäin mieluista. Ja hän vaikenen enemmän kuin puhui. Hän oli niitä, jotka eivät pysty sanomaan mielipidettään.

Miksi hänestä puhua, tuntemattomasta miehestä? Hänhän oli enemmän ei-toivottu kuin toivottu, Israelin ja Mari Johannan 1914 syntynyt kolmas avioton lapsi, jolle uusi isäpuoli osoitti ovea ennen aikuisuutta. Hän oli vammaisen nostomies, joka ei kelvannut talvisotaan. Kun hän meni vapaaehtoisesti jatkosotaan, laitettiin hänet pois Sallan rintamalta Kemiin Ajoksen vankileirille vartioimaan nälkäisiä venäläisiä sotavankeja, kiellettiin ja vannotettiin puhumasta leiristä. Ensimmäinen avioliitto päättyi ensin pojan ja sitten vaimon kuolemaan. Kun rakkaus leimahti herännäistyttö Helmin kanssa, morsiamen kodissa rukoiltiin ja itkettiin Helmin kohtaloa, joutua

HERÄTTÄJÄ-YHDISTYS
PL 21, 62101 LAPUA
Puh. (06) 433 5700
www.h-y.fi
www.herattajajuhlat.fi

suruttoman, tilattoman ja karjattoman lesken kelkkaan. Yhteinen tila rakennettiin ja raivattiin Nilsin korpeen. Näkyväksi pienviljelijä tuli lahjoillaan ja maamiestaidolla, kylän ainoana koulutettuna maanviljelijänä, jonka pelot kasvoivat, kunnes halla vei viljan.

Helmi oli kuvitellut muuttavansa puolisonsa rakkaudellaan paremmaksi ihmiseksi ja kristityksi, mutta ei onnistunut, päinvastoin. Isää oli nöyryytetty jo lapsesta alkaen. Vahva ja huolehtiva körttivaimo sai kyllä vetää sukia hänen jalkoihinsa, mutta toisen ylivoima ärsytti. Ehkäpä siksikin tapahtui samaa, mitä Saksassa 30-luvulla. Nöyryyttävien 1. maailmansodan rauhannehtojen jälkeen kasvoi kansa vihaan ja uhoon. Sairaalloiset raivon puuskat rydyttivät isän elämää aina hautaan asti.

Mutta Veikko kulki kirkossa ja seuroissa. Sain lapsena kahdesti käydä hänen kanssaan kahdestaan herättäjäjuhilla, Seinäjoella ja Oulussa. Veikon isä Israel ja äiti Mari Johanna olivat antaneet pojalleen oikeat eväät elämään. Veikko tiesi, missä suunnassa lopulta on lepo ja rauha. Äidin körttiveljet puolestaan kunnioittivat isää maanviljelijänä. Mutta hänestä ei tullut ns. herännyttä eli körttiläistä. Hän ei koskaan kieltänyt luonnollisia ihmisen iloja, joita Helmi yritti kitkeä; kauneutta, jota näki naisessa; tanssia, joka antaa ruumiinkin iloita; miestä väkevämpää, joka edes joskus antaa hetken lohdun. Hän toivoi Helminkin joskus kaunistautuvan, ostipa hänelle körteiltä kielletyt solkikengät.

Pienenä 9-vuotiaana Veikko oli nähnyt papin käyvän yöllä kuolevan isänsä Israelin luona ja viipyvän kauan. Se riitti tienviitaksi rauhaan.

Mutta tässä he istuivat, elämän ja toinen toisensa runtelemat, mies ja vaimo, isä ja äiti, kuten lukemattomat heidän kaltaisensa, syllisiä ja monelta taholta tuomittujakin, toinen toistaan tarvitsevina ja tukevinä. Jos ketkä niin Veikko ja Helmi kantoivat ristinä toisiaan.

Minä kannan vain tällaista puista pyhiinvaeltajan ristiä, tau-ristiä. T-muotoisen Pyhän Antoniuksen ristin näkyvät osat esittävät elämälle selkeät vaatimukset. Poikkipuu sanoo: Rakasta lähimmäistäsi. Pystypuu: viljele ja varjele luomakuntaa. Risti ei jatku näkyvänä ylöspäin kohti taivasta. Ihmiskunta tuntee ristin käskyn: rakasta. Ei vain Pentti Linkola, Greta Thunberg ja Mahatma Gandhi vaan massiiviset joukot ovat ymmärtäneet ja saarnanneet luonnon kunnioittamista ja lähimmäisrakkautta.

Näkyvän ristin vaatimus musertaa alleen. Veikkoa ja Helmiä jauhoi koko heidän yhteisen elämänsä ajan lupaus rakastaa ja siinä epäonnistuminen. Helmi sanoikin, ettei kodistamme voinut saada hyviä elämän eväitä.

Hän ei tiedostanut, että oli oikeammassa kuin arvasikaan. Hyvä eväs ei ole nujertaminen, ei hyvällä nujertaminen eikä kovuudella nujertaminen. Eikä se, että saa lapsen häpeämään ihmisyyttään.

HERÄTTÄJÄ-YHDISTYS
PL 21, 62101 LAPUA
Puh. (06) 433 5700
www.h-y.fi
www.herattajajuhlat.fi

Mutta ei hän myöskään tiedostanut, miten väärässä hän oli sanoessaan, ettei koti ollut hyvä. Jokaisen on kasvettava siinä kodissa tai kodittomuudessa, mihin Jumala antaa ihmisen syntyä. Syntyminen on lapselle aina Jumalan tahto ja elämä lahja, isällisenä tai isättömänä. Isäni kaivoi kukkarostaan joka maanantai vaikka viimeisen kymppinsä lähtiessäni viikoksi kouluun. Kaikki heidän lapsensa eivät olleet laillani onnekkaita, mutta jollain tavoin vanhemmat osoittivat rakkautta. Äiti sanoi jaksavansa elää vain kahdeksan lapsensa takia.

Pyhiinvaeltajan risti paljastaa näkyvän ja ajallisen kärsimyksen, jota aiheutamme toisillemme ja itsellemme. Kipurien miehiä ja sairauden tuttavina me olemme. Kun Jumalan Pojan kädet levitetään ja hakataan kiinni ristin poikkiuuhun, meidän kivustamme, synnistämme ja rangaistuksestamme tulee Jumalan kipu, synty ja rangaistus.

Risti jatkuu poikkiuuhun jälkeen ylöspäin näkymättömänä. Sen osan tunnistaa ja näkee vain Jumala ja hänelle rakas sielu. Siihen on piirretty tuomitun rangaistuksen perimmäinen syy. Tuomittu tunnustaa ripissä: minun syyni, minun suuri syyni. Kaiken sen, mikä näkyy ja on näkymättä vaeltajan vikana. Tuo syy piirtyy maan ja taivaan rajalle. Näin Kristus ottaa minun syyni ja tuomioni itseensä ja avaa tien taivaaseen. Siihen ei ole mitään lisättävää. Tuomio luetaan Kristukselle, näkymättömissä ja jatkuvasti.

Veikon ja Helmin elämä oli pyhiinvaellus. Ei pyhävaellus, vaan vaellus kohti pyhää. Karuudessaan se ylittää moneen kertaan kaikki pyhiinvaellusreitit, Compostelat ja muut. He janosivat rauhaa, joka heiltä puuttui.

Mutta Kristuksen haavoissa he ovat parantuneet.

Nöyryytä sydämesi Herran eteen ja ota vastaan siunaus.

Herra siunatkoon sinua ja varjelkoon sinua.

Herra kirkastakoon kasvonsa sinulle
ja olkoon sinulle armollinen.

Herra kääntäköön kasvonsa sinun puoleesi
ja antakoon sinulle rauhan.

Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen. Amen